

Andrzej Sapkowski

Zaklínač

I.

Poslední přání

LEONARDO

LEONARDO
PETŘVALD

© 1998, J. R. R. Tolkien

ANDRZEJ SAPKOWSKI

ZAKLÍNAČ

I.

POSLEDNÍ
PŘÁNÍ

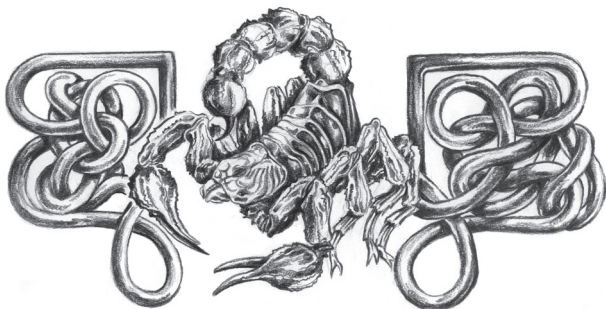
LEONARDO
PETŘVALD
2011

Andrzej Sapkowski
OSTATNIE ŻYCZENIE

Copyright © 1988, 1993 by Andrzej Sapkowski
Translation © 1999 by Stanislav Komárek a Jiří Pilch
Cover Art © 2011 by Michal Ivan
Illustrations © 1999 by Jana Komárková
For Czech Edition © 2011 by Lenka Pilchová – Leonardo

ISBN 978-80-7477-029-6 (PDF)

Prolog

CESTA, Z NÍŽ NENÍ NÁVRATU

I.

Na Visennině rameni sedící pták se strakatým peřím zaskřehotal, zatřepal křídly, s frkotem se vznesl a odletěl do křoví. Visenna zadržela koně, chvíli naslouchala a potom opatrně pokračovala v jízdě po lesní stezce.

Zdálo se jí, že muž spí. Seděl a zády se opíral o kůl označující rozcestí. Zblízka uviděla, že má otevřené oči. Už dříve si všimla, že je raněn. Provizorní obvaz na levém rameni a nadloktí byl prosáklý krví, která ještě nestačila zčernat.

„Vítej, mládenče,“ ozval se raněný a vyplivl dlouhé stéblo trávy. „Kam máš namířeno, smím-li se zeptat?“

Visenně se nelíbilo oslovení „mládenec“. Sňala z hlavy kapuci.

„Zeptat se smíš, ale nesluší se být příliš zvědavý,“ odpověděla.

„Promiň mi, paní,“ řekl muž a přimhouřil oči. „Nosíš

mužský oděv. A má zvědavost je opodstatněná. Toto je neobvyčejné rozcestí. Potkala mě tu zajímavá příhoda...“

„Vidím,“ přerušila ho Visenna, dívajíc se na nehybné, nepřírozeně zkroucené tělo, které leželo zpola skryté v lesním podrostu asi deset kroků od kůlu.

Muž sledoval její zrak. Potom se jejich oči setkaly, Visenna předstírala, že si odhrnuje vlasy z čela, a dotkla se diadému ukrytého pod čelenkou z hadí kůže.

„Ano,“ pronesl raněný klidně. „Leží tam nebožtík. Máš bystré oči, paní. Určitě si myslíš, že jsem lupič. Nemám pravdu?“

„Nemáš,“ odpověděla Visenna, nesundávajíc ruku z diadému.

„A...“ zajíkl se muž. „No... tak.“

„Tvoje rána krvácí.“

„Takovou nepříjemnou vlastnost má většina ran,“ usmál se raněný. Měl pěkné zuby.

„Pod obvazem přiloženým jednou rukou bude krváčet ještě dlouho.“

„Nechtěla bys mě poctit svou pomocí, paní?“

Visenna seskočila z koně a zaryla se podpatky do měkké hlíny.

„Jmenuji se Visenna,“ řekla. „Nejsem zvyklá nikomu prokazovat pocty a navíc nesnáším, když mě někdo tituluje paní. Postarám se o tvou ránu. Můžeš vstát?“

„Můžu. Ale musím?“

„Ne.“

„Visenna,“ řekl muž a lehce se nadzvedl, aby jí usnadnil odvinout plátno. „Hezké jméno. Řekl ti už někdo, Visenno, že máš krásné vlasy? Té barvě se říká měděná, nemám pravdu?“

„Nemáš. Říká se jí zrzavá.“

„Aha. Až skončíš, natrhám ti kytici vlčích máků, co rostou v příkopě. A abych nějak zabil čas, zatímco mě budeš ošetřovat, povím ti, co se mi stalo. Nuže, přišel jsem stejnou

cestou jako ty. Vidím, že na rozcestí stojí kůl. Jo, právě ten. A na něm visí deska. Au... to bolí!“

„Takovou nepříjemnou vlastnost má většina ran,“ strhla Visenna poslední vrstvu plátna a ani se nesnažila být příliš ohleduplná.

„Máš pravdu, zapomněl jsem. O čem jsem to... Ach ano. Přistoupil jsem blíž a na desce vidím nápis. Dost kostrbatý. Znal jsem kdysi lučištníka, který dovedl do sněhu vymočít hezčí runy. Čtu... A co má být tohle, drahoušku? Co je to za kámen? Ach, k ďasů, to jsem nečekal.“

Visenna pomalu přešla hematitem podél zranění. Krvácení okamžitě ustalo. Zavřela oči, uchopila mužovo rameno oběma rukama a silně k sobě přitiskla okraje rány. Sňala z ní ruce – tkáň srostla a zanechala naběhlou nachovou jizvu.

Muž mlčel, pozorně si ji prohlížel. Potom opatrně zahýbal rukou, narovnal ji, dotkl se jizvy a udiveně zakroutil hlavou. Natáhl si zkrvavený zbytek košile a kazajku, vstal, zdvihl ze země opasek s mečem, váčkem a čutorou, sepnutý sponou v podobě dračí hlavy.

„Tak tomu se říká mít štěstí,“ konstatoval, nespouštěje z Visenny oči. „Potkal jsem léčitelku uprostřed pustiny u soutoku Iny a Jarugy, kde se spíš dá narazit na vlkodlaka nebo, ještě hůř, na ožralého dřevorubce. Jak se ti odměním? Nemám právě žádné peníze. Bude ti stačit ta slíbená kytice vlčích máků?“

Visenna jeho otázku přešla mlčením. Přistoupila blíže ke kůlu a zaklonila hlavu – deska byla přibitá ve výši mužské postavy.

„Ty, kdož přicházíš ze západu,“ četla nahlas. „Půjdeš-li doleva, vrátíš se. Půjdeš-li doprava, vrátíš se. Půjdeš-li rovně, nevrátíš se. Nesmysl.“

„To jsem si myslel taky,“ souhlasil muž, otřepáváje si z kolen jehličí. „Já tenhle kraj znám. Rovně, to je na východ, se jde k průsmyku Klamat, je to kupecká stezka. Proč bych

se odtamtud neměl vrátit? Mají tam snad spousty krásných děvčat, co touží po vdavkách? Levnou kořalku? Volné místo starosty?“

„Nedržíš se tématu, Korine.“

Muž otevřel překvapením ústa:

„Jak víš, že se jmenuji Korin?“

„Sám jsi mi to před chvílí řekl. Pokračuj.“

„Opravdu?“ vrhl na ni podezřívavý pohled. „Skutečně? No, snad... Kde jsem to skončil? Aha. Čtu dál a uvažuju, který beran mohl vymyslet takový nápis. Najednou slyším, jak za mými zády někdo mumlá a mručí. Ohlédnu se a vidím šedivou, shrbenou babku s holí. Ptám se zdvořile, co jí je, a ona breptá: ‚Mám hlad, šlechtný rytíři, od svítání jsem neměla ani sousto na zub.‘ Uvažuju, jestli jí ještě vůbec nějaký zub zbyl. Ale co, dojalo mě to, tak z vaku vytáhnou skrojek chleba a půlku uzené ryby, kterou jsem dostal od rybářů na Jaruze, a nabídnu to stařence. Ta se posadí, mumlá, chroupe a plive kosti. Já si dál prohlížím ten podivný rozcestník. Najednou babka povídá: ‚Jsi hodný, rytíři, zachránils mi život. Odměna tě nemine.‘ Chtěl jsem říct, kam si může tu svoji odměnu strčit, ale babka hned pokračuje: ‚Přístup ke mně, něco ti pošeptám do ucha, prozradím ti tajemství, jak můžeš hodně lidí od neštěstí zachránit a získat slávu a bohatství.‘“

Visenna si povzdechla a usedla vedle Korina. Líbil se jí, byl vysoký, světlovlasý, měl oválnou tvář s hranatou bradou. Nezapáchal jako většina mužů, které občas potkávala. Zavrhla vtíravou myšlenku, že se již dlouho vláčí sama po lesích a cestách. Muž pokračoval:

„Ha, pomyslím si, klasická situace se mi naskytla. Nemá-li babka sklerózu a má-li všech pět pohromadě, třeba to mně, chudému rytíři, něco vynese. Skloním se a nastavím ucho jako hlupák. No, nemít takový postřeh, dostal bych nožem přímo přes ohryzek. Odskočím jen tak tak, krev mi stříká z ramene jako z fontány. Bába se po mně sápe, vyje,

prská a plive. Pořád mi ještě nedošlo, že je to vážné. Sevřu ji, abych získal převahu a v tu ránu ucítím, že to není stará ženská. Prsa má tvrdá jako kámen...“

Korin pohlédl na Visennu, aby zjistil, jestli se nečervená. Visenna naslouchala se zdvořilým výrazem v obličejí.

„O čem jsem to... Aha. Myslím si, že ji povalím na zem a odzbrojím. Ale kdeže, je silná jako rys. Cítím, že se mi její ruka s nožem každou chvílí vysmekne. Co jsem měl dělat? Odstrčil jsem ji, popadl meč... Naletěla na něj sama.“

Visenna seděla mlčky, ruku měla na čele a jakoby v zamyšlení třela hadí čelenku.

„Visenno? Vyprávím, jak to bylo. Víím, že to byla žena, a je mi to hloupé, ale ať pojdu, jestli to byla obyčejná ženská. Sotva padla, okamžitě se proměnila. Omládlá.“

„Iluze,“ řekla Visenna v zamyšlení.

„Cože?“

„Nic,“ vstala a přistoupila k tělu v kapradí.

„Jen se podívej,“ postavil se Korin vedle ní. „Tahle ženská má postavu jako socha na palácové fontáně. A předtím byla shrbená a svraštělá jako hřbet stoleté krávy. Ať mě...“

„Korine,“ přerušila ho Visenna, „máš pevné nervy?“

„He? Co s tím mají společného moje nervy? Ovšem, pokud tě to zajímá, nestěžuju si.“

Visenna si sňala čelenku. Klenot v diadémě se rozzářil mléčným světlem. Stanula nad mrtvou, natáhla paže a zavřela oči. Korin přihlížel s otevřenými ústy. Visenna sklonila hlavu a něco zašeptala. Ničemu nerozuměl.

„*Grealghane!*“ vykřikla najednou.

Kapradí zašustilo. Korin odskočil, tasil meč a zaujal obranné postavení. Mrtvé tělo sebou zaškubalo.

„*Grealghane!* Mluv!“

„Aaaaa!“ rozlehl se z kapradí sílící chraptivý skřek. Mrtvola se prohnula do oblouku, skoro levitovala, dotýkala

se země jen patami a temenem hlavy. Křik se začal trhat, přecházel do hrdelního blekotání přerušovaného sténáním a kvílením a postupně nabírajícího na hlasitosti, leč stále nesrozumitelného. Korin ucítil na zádech studenou stružku potu, která ho dráždila jako plazící se housenka. Sevřel pěsti, aby zadržel mravenčení v loktech a vši silou vůle bojoval se zoufalou touhou utéci hluboko do lesa.

„Oggg... nnn... nngarr...“ blekotala mrtvola, rozrývající půdu dlouhými nehty, bublající krvavou pěnou vystupující na rty.

„Narr... eeegggg...“

„Mluv!“

Z Visenniných natažených rukou proudil proud matného světla, v němž vířil zvednutý prach. Z kapradí se vzneslo suché listí a stébla trávy. Mrtvola zakašlala, zamlaskala a najednou promluvila takřka srozumitelně:

„...rozcestí šest mil od klíče v poledne nejdéle. Poo... poslal. Kruhu. Chlapce. Při... ggg... ázal. Prikázal.“

„Kdo?!“ vybuchla Visenna. „Kdo prikázal? Mluv!“

„Ffff... ggg... genal. Všechny spisy, listy, amulety. Prrr... steny.“

„Mluv!“

„...růsmyk. Kostěj. Ge... nal. Vzít spisy. Per... gameny. Přijde z maaaaaaa! Eeeeeee! Nyyyyyy!!!“

Blekovavý hlas zavibroval a zanikl ve strašném, pronikavém křiku. To už Korin nevydržel, odhodil meč, zavřel oči a přitiskl si ruce na uši. Stál tak, dokud na rameni neucítil stisk. Třásl se po celém těle.

„Už je po všem,“ řekla Visenna, otírajíc si pot z čela. „Ptala jsem se tě, jaké máš nervy.“

„Co je to za den,“ zaúpěl Korin. Zvedl meč, schoval ho do pochvy a snažil se nedívat na nehybné tělo. „Viseno?“

„Copak?“

„Pojďme odtud. Co nejdál z tohoto místa.“

II.

Jeli oba na Visennině koni zarostlým, výmolovitým lesním průsekem. Ona seděla vpředu v sedle, on na holém koňském zadku a objímal ji v pase. Visenna si už dávno přivykla těšit se beze studu z drobných příjemností, jež jí čas od času náhoda dopřála, proto se s uspokojením zády opírala o mužskou hruď. Oba mlčeli.

„Visenno,“ ozval se Korin jako první asi po hodině jízdy.

„Copak?“

„Ty nejsi jenom léčitelka. Jsi z Kruhu?“

„Ano.“

„Řekl bych po tom... představení: Mistr?“

„Ano.“

Korin se pustil jejího pasu a přidržel se hrušky sedla. Visenna rozladěně přimhouřila oči. Samozřejmě si toho nevšiml.

„Visenno?“

„Copak?“

„Rozuměla jsi něčemu z toho, co ta... co to... mluvilo?“

„Trochu.“

Opět mlčeli. Nad nimi přelétající strakatý pták hlasitě zavřeštěl v listoví.

„Visenno?“

„Korine, prokaž mi službu.“

„Jakou?“

„Přestaň tlachat. Chci přemýšlet.“

Stezka je zavedla přímo dolů do soutěsky ke korytu mělkého potoka, líně tekoucího mezi balvany a padlými černými kmeny v pronikavé vůni máty a kopřiv. Kůň klopytal po kamenech pokrytých nánosy hlíny a bláta. Korin, aby nespádl, opět objal Visennu kolem pasu. Odvrhl vtíravou myšlenku, že se již příliš dlouho toulá sám po lesích a cestách.

III.

Osada byla schoulená pod úbočím hory. Rozkládala se mezi křivými ploty podél hlavní cesty – slaměná, dřevěná a špiňavá.

Když přijeli blíže, rozštěkali se psi. Visennin kuň spokojeně klusal středem cesty a nevnímal si dorážejících podvrátek, chňapajících uslintanými tlamami po jeho spěnkách.

Zpočátku nikoho neviděli. Potom se zpoza plotů a z cestíček vedoucích za humna začali šourat vesničané. Přicházeli pomalu, byli bosí, zachmuření. Nesli si vidle, hole, cepy. Jeden se sehnul a zvedl kámen.

Visenna zadržela koně. Napřáhla ruku. Korin spatřil, že v ní drží malý, zlatý, srpovitý nožík.

„Jsem léčitelka,“ řekla zřetelně, třebaže nepříliš hlasitě.

Muži sklonili své zbraně, sborově zahučeli, pohlédli na sebe. Bylo jich čím dál tím víc. Několik nejbližších smeklo klobouky.

„Jak se jmenuje tahle osada?“

„Klíč,“ řekl někdo z houfu po chvílce ticha.

„Kdo je tady starostou?“

„Topin, spanilá paní. Bydlí v tamhleté chalupě.“

Než opět vykročili, prodrala se špalírem rolníků žena s nemluvnětem v náručí.

„Paní...“ vykřikla, nesměle se dotýkajíc Visennina kolena. „Moje dcerka... Má horečku, úplně hoří...“

Visenna seskočila ze sedla, dotkla se hlavičky dítěte a zavřela oči.

„Do zítřka se uzdraví. A příště, když bude teplo, ji tolik nenavlékej.“

„Díky, spanilá... Nastokrát...“

Topin, stařešina osady, byl už na dvoře a nevěděl, co si počít s vidlemi, které držel v pohotovosti. Nakonec jimi odhrnul kuřinec ze schodku na zápraží.

„Promiň, spanilá paní,“ řekl a opřel vidle o stěnu chalupy.

„I ty, velkomožný. Doba je zlá... Pojdte, prosím, dovnitř. Pohostím vás.“

Vešli.

Topinova žena, jejíž sukně se držel párek plavovlasých děvčátek, jim podala smaženici, chléb a podmáslí, potom odešla do komory. Na rozdíl od Korina jedla Visenna málo, seděla tiše a zasmušile. Topin koulel očima, drbal se na různých místech těla a vyprávěl:

„Doba je zlá. Zlá. Běda nám, velkomožní. My chováme ovce na vlnu. Tu jsme prodávali. Ale teď kupci nepřicházejí, tož vybíjíme stáda, mladé chundelaté ovce porážíme, jen abychom měli co do úst vložit. Kdysi jezdili do Amellu kupci pro jašmu, pro zelené kamínky, přes průsmyk až k dolům. Tam se jašma dobývá. A jak jeli kupci, brali u nás vlnu, platili za ni a rozličné zboží prodávali. Teď k nám žádný kupec nezabloudí. Ani soli dost nemáme. Co zabijeme, musíme do tří dnů sníst.“

„Karavany nejezdí? Proč?“ Visenna přemýšlela a občas se dotkla čelenky.

„Nejezdí,“ skuhral Topin. „Cesta do Amellu je zavřená, v průsmyku se usídlil prokletý kostěj, živou duši nepropustí. Proč by kupci jezdili? Pro smrt?“

Korin se zarazil se lžící ve vzduchu:

„Kostěj? Jaký kostěj?“

„Co já vím? Kostěj lidožrout. Prý se usadil v průsmyku.“

„A karavany nepouští dál?“

Topin se rozhlédl po světlici:

„Některé ano. Říká se, že svoje, svoje propouští.“

Visenna sraštila čelo:

„Jak to, svoje?“

„Inu, svoje,“ zamručel Topin a zbledl. „Lidem v Amellu se vede ještě hůř než nám. Nás aspoň trochu živí pole a les. Ale oni žijí na holé skále a mají jenom to, co jim kostějovci za jašmu prodají. Krutě, po zbojnicku prý platí za všechno, všecičko. Ale co mají dělat? Jašmu přece jíst nemůžou.“

„Jací kostějovci? Lidé?“

„Lidé a vrani a ostatní. Jsou to lupiči, paní. Oni do Amellu vozí to, co nám vezmou, tam to za jašmu a zelené kamení vymění. A nám silou všechno berou. Po osadách často loupí, ženy znásilňují a jestli se jim někdo postaví, vraždí lidi a vypalují chalupy. Jsou to lupiči. Kostějovi lupiči.“

„Kolik jich je?“ ozval se Korin.

„Kdo by je, velkomožný pane, počítal. Bránit se nelze, je jich mnoho. Co můžeme dělat, když přijdou v noci a všecičko podpalují? Raději jim dáme, co chtějí. Protože říkají...“ starosta zbledl ještě více a zachvěl se.

„Co říkají, Topine?“

„Říkají, že když se kostěj rozzlobí, vyleze z průsmyku a přijde k nám do údolí.“

Visenna prudce vstala. Tvář měla změněnou. Korin se otrásl.

„Topine,“ řekla čarodějka. „Kde je tady nejbližší kovárna? Můj kůň cestou ztratil podkovu.“

„Za osadou. Pod lesem. Tam je kovárna i stáje.“

„Dobrá. Teď běž a poptej se, kde je někdo nemocný nebo raněný.“

„Ať ti to všichni bozi splatí, spanilá dobrodějko.“

„Visenno,“ ozval se Korin, sotva se za Topinem zavřely dveře. Čarodějka se otočila a pohlédla na něho.

„Tvůj kůň má podkovy v pořádku.“

Visenna mlčela.

„Jašma je nejspíše jaspis a zelené kameny, to bude jadeit z proslulých amellských dolů,“ pokračoval Korin. „A k těm se dá jet jen přes průsmyk Klamat. Cestou, z níž není návratu. Co říkala ta mrtvola na rozcestí? Proč mě chtěla zabít?“

Visenna neodpovídala.

„Mlčíš? Nevadí. I tak se začíná všechno vyjasňovat. Falešná bába čeká na rozcestí na někoho, kdo se zastaví před tím hloupým nápisem, který zakazuje další cestu na

východ. To je první zkouška: zda příchozí umí číst. Potom se bába ještě ujistí – kdo jiný než dobroděj z Kruhu by v dnešních časech pomohl hladové stařence? Každý druhý, na to dám krk, by jí ukradl ještě i hůlku. Chytrá bába uvažuje dál, začne skuhrat o ubohých lidech v nouzi, kteří potřebují pomoc. A pocestný, namísto toho, aby ji počastoval kopancem a několika nevybíravými slovy, jak by to učinil každý jiný obyvatel tohoto kraje, ji napjatě poslouchá. Ano, je si jista babizna, to je on. Čaroděj, který se jede vypořádat s bandou řádící tady v okolí. A protože ona sama je nepochybně vyslána tou samou bandou, sahá po noži! Ha! Visenno! Nejsem chytrý?“

Visenna neodpověděla. Stála s hlavou otočenou k oknu. Poloprůhledné blány z rybích měchýřů jejímú zraku nebránily vidět strakatého ptáka sedícího na větvi mladé višně.

„Visenno?“

„Copak, Korine?“

„Co je to ten kostěj?“

„Korine,“ řekla Visenna ostře a otočila se k němu. „Proč se pleteš do cizích věcí?“

„Poslyš...“ Korin se jejím tónem ani trochu neurazil. „Jsem už do tvých, jak říkáš, věcí zapleten dost hodně. Nějak se to semlelo, že mě chtěli podříznout namísto tebe.“

„Náhoda.“

„Myslel jsem, že čarodějové na náhody nevěří. Že věří jen v magické síly, zápletky, intriky a různé takové věci. Koukni, Visenno, co se děje: jedeme na jednom koni. Snažme se, aby to pokračovalo i dál. Nabízím ti pomoc při výpravě, jejíž cíl si domyslím. Tvé odmítnutí budu brát jako projev pýchy. Slyšel jsem, že vy v Kruhu obyčejnými smrtelníky dost pohrdáte.“

„To je lež.“

„Výborně, to se mi hodí,“ usmál se Korin. „Proto neztrácejme čas. Jeďte do kovárný.“

IV.

Míkula stiskl kleštěmi železnou tyč a obrátil ji ve výhni.

„Dmýchej, Čope!“ přikázal.

Učedník uchopil táhlo měchu. Jeho buclatá tvář se leskla potem. Přestože byla v kovárně dokořán otevřená vrata, panovalo v ní nesnesitelné horko. Míkula přenesl tyč na kovadlinu a několika mohutnými údery kladiva rozklepal její konec.

Kolář Radim sedící na neopracovaném březovém špalku se také potil. Rozepnul si kabátec a vytáhl košili z kalhot.

„To se ti, Míkulo, dobře mudruje,“ pravil. „Pro tebe není boj nic nového. Každý ví, že v kovárně nepracuješ celý svůj život. Prý jsi kdysi ve vojsku bil do lebek jako dnes do železa.“

„Ano, můžete být rádi, že mě máte v obci,“ odpověděl kovář. „Podruhé říkám, že se tamtěm už klanět nebudu. Ani na ně dřít. Jestli se mnou nepůjdeš ty, začnu sám anebo s takovými, co mají v žilách krev, a ne podmáslí. Schovám se v lese a budu je pobíjet po jednom, jak jen na některého narazím. Kolik jich může být? Třicet, možná ani ne. A kolik je vesnic na téhle straně průsmyku? Silných chlapů? Zaber, Čope!“

„Vždyť foukám.“

„Pořádně.“

Kladivo zvonilo o kovadlinu rytmicky, do taktu. Čop dmýchal do výhně. Radim se vysmrkal přes prsty a otřel si je o holínku.

„Dobře se ti to mudruje,“ opakoval. „Ale kolik z Klíče jich půjde?“

Kovář nechal dopadnout kladivo. Mlčel.

„Už jsem o tom přemýšlel,“ řekl pak. „Nepůjde nikdo.“

„Klíč je malá osada. Měl bys hledat v Porogu a Kačanu.“

„Taky že jsem hledal. Víš, jak to vypadá. Bez vojáků z Mayenny lidi nepůjdou. Někteří uvažují takhle: všichni

ti vrani a bobolaci nám strach nenaženou, ti se nakonec dají nabrat na vidle. Ale co uděláme, když na nás vyleze kostěj? Utečeme do lesa. A chalupy a dobytek? Na záda si je nevezmeme. A na kostěje naše síla nestačí, to přece dobře víš.“

„Jak to mám vědět?! Viděl ho někdo?!“ vykřikl kovář. „Třeba ani žádný kostěj není. Jenom vám, strašpytlům, chtějí nahnat strach. Viděl ho snad někdo?“

„Nehádej se, Mikulo,“ sklopil hlavu Radim. „Sám víš, že kupci si nenajímají na ochranu ledajaké povalěče ověšené železem, ale skutečné hrdlořezy. A vrátil se z průsmyku někdo z nich? Ani jeden. Ba ne, Mikulo, říkám ti, že musíme počkat. Poskytne-li nám mayennský vladyka pomoc, bude to něco jiného.“

Mikula odložil kladivo a opět strčil tyč do výhně.

„Z Mayenny vojsko nepřijde,“ řekl znechuceně. „Panstvo se totiž porvalo mezi sebou. Mayenna s Razwanem.“

„Pročpak?“

„Může snad obyčejný člověk pochopit, proč se urození páni perou? Podle mě z nudy, pitomí zbedněnci!“ zařval kovář. „Poslal jsem svého tovaryše k vladykovi, požádat ho, ať nám pomůže. Nač mu, zmetkovi, platíme daně?“

Vytáhl tyč z výhně, až zarsřely jiskry a zamával s ní ve vzduchu. Cop odskočil. Mikula popadl kladivo, udeřil jednou, podruhé, potřetí.

„Jenže vladyka mého chlapce vyhnal, a tak jsem ho poslal poprosit o pomoc do Kruhu.“

„K čarodějům?“ otázal se kolář nedůvěřivě. „Mikulo?“

„Jo, k nim. Ale posel se ještě nevrátil.“

Radim zakroutil hlavou, vstal a popotáhl si kalhoty.

„Nevím, Mikulo, nevím. To není na mou hlavu. Ale tak to chodí. Musíme čekat. Končí už práci, hned jedu, musím...“

Na dvoře před kovárnou zařehotal kůň.

Kolář zacvakal zuby a zbledl. Kovář ztuhl s kladivem

zvednutým nad kovadlinou. Všiml si, že se mu třesou ruce, podvědomě si je utřel o koženou zástěru. Nepomohlo to.

Polkl slinu a vykročil ke vratům, v nichž se zřetelně rýsovaly siluety jezdců. Radim a Čop šli těsně za ním. Když vycházel, opřel kovář tyč o sloupek u dveří.

Venku sedělo na koních šest jezdců v brigantinách vyztužených železnými pláty, kroužkových košilích a kožených přilbách s ocelovými nánosníky, vybíhajícími mezi obrovské, rubínově rudé oči, jež zabíraly takřka polovinu obličeje. Seděli v sedlech nehybně a jakoby nedbale. Mikula tékal pohledem z jednoho na druhého, viděl jejich zbraně: krátká kopí se širokými hroty, meče se zvláště vykutými záštitami, sekery, oštěpy se zpětnými háčky. Těsně před vraty stáli dva z nich. Vysoký vran na sivákovi krytém zelenou čabrou měl na přilbě symbol slunce. A druhý...

„Maminko,“ zašeptal Cop za kovářovými zády. Zaznělo to jako vzlyknutí.

Druhý jezdec byl člověk. Měl na sobě tmavozelený vranský plášť, ale spod zobákovité přilby nehleděly červené, nýbrž modré, velmi světlé oči. Bylo v nich tolik netečně mrazivé krutosti, až se Mikula zachvěl strachem, jenž se mu ledově vtíral do útrob a přecházel mravenčením až na záda. Bylo ticho. Kovář slyšel bzučení much poletujících nad kupou hnoje za plotem.

Člověk v přilbě se zobákem promluvil první:

„Kdo z vás je kovář?“

Otázka byla hloupá: kožená zástěra a ramenatá postava Mikulu prozrazovaly na první pohled. Proto mlčel. Koutkem oka postřehl krátké gesto, které modrooký udělal k jednomu z vranů. Vran se předklonil v sedle a vši silou máchl oštěpem, který držel v polovině násady. Mikula se příkrčil a bezděčně schoval hlavu mezi ramena. Úder ale nebyl určen jemu. Zubaté ostří udeřilo Čopa do šíje, zařalo se šikmo a hluboko, roztránilo klíční kost a obratle. Chlapec

sklouzl zády po stěně kovárny, zatočil se na sloupku u dveří a zhroutil se na zem hned u vchodu.

„Na něco jsem se ptal,“ připomněl člověk v zobákovité přilbici, nespouštěje z Mikuly oči. Rukou v rukavici se dotýkal sekery zavěšené u sedla. Dva vrani, kteří stáli opodál, rozkřesali oheň, zapalovali smolné louče a rozdávali je ostatním. Klidně, beze spěchu, krok za krokem obklíčovali kovárnu a přikládali pochodně ke střeše.

Radim to nevydržel. Zakryl si obličej rukama, rozeštkal se a vrhl se přímo před sebe mezi dva koně. Když míjel vysokého vrana, ten mu s rozmachem vrazil do břicha kopí. Kolář zavyl, upadl, dvakrát se překulil a natáhl nohy. Znehybněl.

„A co teď, Mikulo?“ pronesl modrooký. „Zůstal jsi sám. A k čemu ti to bylo? Vybízet lidi ke vzpouře, pro pomoc posílat. Myslel sis, že se to nedozvíme? Jsi hlupák. Jsou ve vsích takoví, kteří donášejí, jen aby se zalíbili.“

Střecha kovárny praskala, naříkala, valil se z ní špinavě žlutý dým, nakonec zarsěla jiskrami, zahučela plameny a zapulsovala mohutnou vlnou žáru.

„Tvého tovaryše jsme chytili, vyzpíval, kam jsi ho poslal. Na toho, který má přijít z Mayenny, už taky čekáme,“ pokračoval v hovoru muž v přilbě se zobákovitým hledím. „Ano, Mikulo. Strčil jsi svůj prašivý nos, kam jsi neměl. Za to tě teď čeká dost vážná nepříjemnost. Tak si myslím, že bychom tě měli narazit na kůl. Najde se někde tady okolo stavení slušný kůl? Anebo, ještě lépe, pověsíme tě za nohy na trám a stáhneme z tebe kůži jako z úhoře.“

„Dobrá, dost těch žvástů,“ řekl vysoký vran se sluncem na přilbici, který držel svou pochodeň u otevřených vrat kovárny. „Co nevidět se sem seběhne celá osada. Skoncujme to s ním, seberme koně ze stáje a zmizme. Kde se to ve vás lídech bere, ta záliba v zabíjení, mučení? Úplně zbytečném. Dělej, sejmi ho!“

Modrooký se na vrana ani nepodíval. Předklonil se v sedle a najel koněm na kováře.

„Lez,“ řekl. V jeho bledých očích se zračilo zabijácké potěšení. „Dovnitř. Nemám čas, abych s tebou skoncoval tak, jak bych si přál. Ale můžu tě aspoň usmažit.“

Míkula udělal krok dozadu. Na zádech cítil žár hořící kovárny. Další krok.

Zakopl o Čopovo tělo a o předmět, který učedník shodil, když padal.

O železnou tyč.

Míkula se sklonil, rychle ji popadl a z předklonu, vši silou, kterou v něm vyvolala nenávisť, bodl zesponu těžkým železem přímo do prsou modrookého muže. Dlátovitě vykované ostří proseklo drátěnou košili.

Kovář nečekal, až muž spadne z koně. Dal se na útěk šikmo přes dvůr. Za ním se ozval křik a dusot kopyt. Doběhl ke kůlně, zaťal prsty do klanice opřené o stěnu a okamžitě, z obrátky, naslepo udeřil. Úder dopadl přímo na pysky siváka v zelené čabrace. Kůň se leknutím vzepjal a shodil vrana se sluncem na přilbě do prachu dvora. Míkula se sehnul, nad ním se zabodlo do stěny kůlny krátké kopí a zatřásl se. Druhý vran tasil meč, couval s koněm a snažil se uhnout před vzduchem svištící klanicí. Další tři křičeli a útočili, mávajíce zbraněmi. Míkula zasténal, rozháněje se svým strašlivým těžkým kyjem. Cosi zasáhl, snad koně, který zaržal a roztančil se na zadních. Vran se ale v sedle udržel.

Ze strany lesa přeletěl nad plotem ve skoku napjatý kůň a srazil se se sivákem v zelené čabrace. Sivák se splašil a shodil vysokého vrana, který se hned snažil dostat zpět do sedla. Míkula nevěřil vlastním očím, postřehl, že se nový jezdec rozdvojuje – na skrčka v kapuci skloněného na koňském hřbetě a na světlovlasého muže s mečem, který seděl vzadu.

Dlouhá čepel meče opsala dvě obrátky. Dva blesky, které smetly dva vrany ze sedel. Váleli se na zemi v oblaku prachu.

Třetí, zahnaný ke kůlně, sotva se otočil proti podivnému

páru, dostal ránu pod bradu, těsně nad ocelový náprsník. Hrot meče se zaleskl, když pronikl naskrz jeho krkem. Světlovlasý seskočil z koně a přeběhl přes dvůr, aby vysokého vrana odřízl od jeho koně. Vran tasil meč.

Pátý vran se točil uprostřed dvora a snažil se ovládnout koně, který se plašil před hořící kovárnou. S napřaženou sekerou se rozhlížel a váhal. Nakonec zařval, pobodl koně ostruhami a vrhl se na skrčka, který se držel koňské hřívy. Mikula viděl, jak malý jezdec odhrnuje kapuci a strhává si čelenku. Poznal, že se mýlil. Dívka zatřásla zrzavou hřívou, něco nesrozumitelně vykřikla a natáhla ruku směrem k útočníkovi. Z jejích prstů vytryskl tenký pramen světla jasného jako rtuť. Vran vyletěl ze sedla a svalil se do písku. Z jeho oděvu se kouřilo. Kůň dusal zemi všemi čtyřmi kopyty, ržál a potrásal hlavou.

Vysoký vran se sluncem na přilbici pomalu ustupoval před světlovlasým k hořící kovárně. Byl přikřčen, obě ruce – v pravé meč – měl napřažené před sebou. Světlovlasý přiskočil, utkali se poprvé, podruhé. Vranův meč odletěl stranou a on sám na okamžik ztuhl na čepeli, která jej probodla. Světlovlasý couvl a vytrhl meč z jeho těla. Vran klesl na kolena, předklonil se a zaryl obličej do země.

Jezdec vyhozený ze sedla bleskem rusovlasé dívky lezl po čtyřech, šmátral kolem sebe a hledal zbraň. Mikula se probíral z údivu, udělal dva kroky, napřáhl klanici a udeřil ho do krku. Křupla kost.

„To nemuselo být,“ zaslechl hlas těsně vedle sebe.

Dívka v mužském oděvu byla pihovatá a zelenooká. Na jejím čele se třpytil zvláštní klenot.

„To nemuselo být,“ zopakovala.

„Velkomožná paní,“ zajíkl se kovář, drže svůj kyj jako gardista halberdu. „Kovárna... podpálili ji. Zabili chlapce, podřízli ho. I Radima. Zabili oba... Paní...“

Světlovlasý nohou obrátil vysokého Vrana, prohlédl si ho, potom odstoupil a schoval meč do pochvy.

„No, Visenno,“ řekl. „Teď už jsem se do toho zapletl nadobro. Mám starost jen o jedno, jestli jsem zabil ty prave.“

„Ty jsi kovář Mikula?“ zeptala se Visenna, zakrývající si hlavu.

„Jsem. A ty jsi z Kruhu, velkomožná? Z Mayenny?“

Visenna neodpovídala. Dívala se k lesu, na přibíhající houfec lidí.

„To jsou naši,“ řekl kovář. „Z Klíče.“

V.

„Oddělali jsme tři kostějovce!“ halasil černovousý vůdce skupiny z Porogu, potřásaje kosou vzpřímenou na násadě. „Tři, Mikulo! Přihnali se za ženami na pole a tam jsme je... Jeden stačil utéct, naskočil na koně, čubčí syn!“

Muži sedící na kládě uvnitř kruhu ohnišť osvětlujících černě noční oblohy body vyletujících jisker, pokřikovali, hulákali a mávali zbraněmi. Mikula zvedl ruce, uklidňoval je, chtěl slyšet další zprávy.

„K nám včera večer přijeli čtyři,“ řekl starý, jako tyčka hubený šoltys z Kačanu. „Pro mne. Někdo jim musel donést, že jsem se s tebou smluvil, kováři. Vylezl jsem na patro ve stodole, vytáhl za sebou žebřík, popadl vidle a řval na ně: ‚Tak pojďte, vy psi! Který z vás má odvalu?‘ Chtěli zapálit stodolu, už by bylo po mně, ale lidi nečekali a společně se na ně vrhli. Lupiči vyskočili na koně a probili se. Několik našich padlo, ale jednoho jsme ze sedla smetli.“

„Živého?“ tázal se Mikula. „Vzkázal jsem vám, abyste aspoň jednoho z nich zajali živého.“

„Eech,“ zabručel starosta. „Nestačili jsme to. Ženské vzaly vařící vodu, přiběhly první...“

„Vždycky jsem tvrdil, že v Kačanu jsou žhavé ženské,“ zamručel kovář, škrábaje se na krku. „A ten, co donášel?“

„Našli jsme ho,“ odpověděl hubený muž krátce, nepouštěje se do podrobností.

„Dobrá. A teď poslouchejte, vy bando. Víme už, kde sídlí. U ovčáckých salaší v podhůří jsou jeskyně ve skalách. Tam lupiči nejspíš zapadli a tam je dostaneme. Vezmeme na vozy seno a chrástí, vykouříme je jako jezevce. Cestu jim zavalíme, neutečou. To mi poradil ten rytíř, co mu říkají Korin. I když pro mě, starého vojáka, to není nic nového. Pod vojvodou Grozím jsem zamlada s vrany bojoval. Předtím, než jsem se usadil v Klíči.“

Z davu se ozvaly bojechtivé výkřiky, ale rychle utichaly přidružené slovem vyslovovaným zpočátku tiše, nejistě. Potom hlasitěji. Nakonec zavládlo ticho. Visenna vyhlédla zpoza Mikulových zad a stanula po kovářově boku. Nesahala mu ani po ramena. Mezi lidmi zašumělo. Mikula zvedl obě ruce.

„Nastal takový čas,“ zvolal, „že už nemusím skrývat, že jsem poslal pro pomoc k čarodějům do Kruhu, když nám mayennský vladyka odmítl pomoci. Je mi známo, že mnozí z vás se na to dívají jinak.“

Dav se utiřil jen zvolna, stále se vlnil, hučel.

„Tohle je paní Visenna,“ promlouval Mikula pomalu, „z mayennského Kruhu. Bez otálení nám přispěchala na pomoc. Naši z Klíče ji už znají, léčila tam lidi, uzdravovala svou Mocí. Ano, chlapi. Je to maličká žena, ale její Moc je veliká. Převyšuje naše chápání a je pro nás strašná, ale přesto nám pomáhá!“

Visenna mlčela, nepromluvila, ani neučinila žádné gesto ke shromážděným lidem. Ale skrytá moc té malé pihovaté čarodějky byla přímo hmatatelná. Korin s úžasem pocítil, jak jím proniká podivné nadšení, že přestává cítit strach před tím, co se skrývá v průsmyku, a obava před neznámým se ztrácí, rozptyluje se, přestává existovat, stává se bezvýznamnou alespoň na tak dlouho, jak dlouho se třpytí klenot na Visennině čele.

„Tak vidíte,“ pokračoval Mikula. „I na toho kostěje něco najdeme. Nejsme sami, máme zbraně. Ale napřed musíme porazit lupiče.“

„Mikula má pravdu!“ vykřikl vousáč z Porogu. „Na ně nepotřebujeme žádné čáry! Chlapi, jdeme do průsmyku! Smrt kostějovým vrahounům!“

Dav zahučel jedním hlasem, plameny ohnišť se zaleskly na ostřích vztyčených kos, pík, seker a vidlí.

Korin se prodral davem a zamířil ke kotli zavěšenému nad ohništěm. Našel si misku a lžici a vyškrábal ze dna kotle zbytek připálené kaše se škvarky. Usedl, položil si misku na kolena, pomalu jedl a vyplivoval plevy z ječmene. Po chvíli vedle sebe ucítil něčí přítomnost.

„Posaď se, Visenno,“ řekl s plnými ústy.

Jedl dál, prohlížel si její profil napůl zacloněný hřívou rusých vlasů, v záři ohně červených jako krev. Visenna mlčela, hleděla do plamenů.

„Hej, Visenno, proč tu sedíme jako dva puštíci?“ odložil Korin misku. „Nemůžu tak sedět, hned je mi smutno a zima. Kam schovali tu pálenku? Před chvílkou tady stál džbáněk. Je tu tma jako v...“

Čarodějka se k němu otočila. Oči jí svítily zvláštním, zelenkavým třpytem.

Korin zmlkl.

„Ano, souhlasí,“ řekl po chvíli a odkašlal si. „Jsem zloděj. Námezdník. Lapka. Zamíchal jsem se do toho, protože mám rád boj a je mi jedno, s kým se rvu. Vím, jakou cenu má jaspis, jadeit a ostatní kameny, které lze najít v amelských dolech. Chci se napakovat. Je mi jedno, kolik lidí zítra zahyne. Co chceš ještě vědět? Řeknu ti to sám, ať zbytečně neužíváš tu třpytivou ozdobu schovanou pod hadí kůží. Nehodlám ti nic tajit. Máš pravdu, nehodím se ani k tobě, ani ke tvému šlechetnému úkolu. To je všechno. Dobrou noc. Jdu spát.“

Třebaže domluvil, nevstával. Sebral klacek a několikrát jím prohrábl ohniště.

„Korine,“ řekla Visenna tiše.

„Ano?“

„Neodcházej.“

Korin svěsil hlavu. Z březového polena v ohništi vyrazily namodralé jazýčky plamenů. Pohlédl na ni, ale nedokázal snést pohled jejích nezvykle se lesknoucích očí. Odvrátil zrak zpátky k ohni.

„Nevyžaduj od sebe tak mnoho,“ promluvila Visenna, choulíc se do pláště. „Už je to tak, že všechno nadpřirozené vzbuzuje strach. A odpor.“

„Visenno...“

„Nepřerušuj mne. Ano, Korine, lidé potřebují naši pomoc, jsou za ni vděční, často i upřímně, ale pohrdají námi, bojí se nás, nedokážou se nám podívat do očí, odplivují si za našimi zády. Rozumnější, takoví jako ty, jsou pouze pokrytečtější. Nejsi žádná výjimka, Korine. Od mnohých jsem už slyšela, že nejsou hodni, nejsou dost ušlechtilí, aby se mnou mohli sedět u jednoho ohně. Jenže někdy se stává, že my potřebujeme pomoc těch... obyčejných. Anebo jejich společnost.“

Korin mlčel.

„Já vím,“ pokračovala Visenna. „Určitě by ses cítil lépe, kdybych měla šedivé vlasy do pasu a nos jako skobu. Pak by odpor k mé osobě ve tvé hlavě nevzbuzoval takový zmatek. Jistě, Korine, odpor. Ta třpytivá ozdoba, kterou nosím na čele, je chalcedon – jemu ve značné míře vděčím za své magické schopnosti. Máš pravdu, s jeho pomocí dokážu číst zřetelnější myšlenky. Tvoje jsou až příliš zjevné. Nemysli si, není to příjemné. Jsem čarodějka, vědma, ale kromě toho taky žena. Přišla jsem, protože... protože jsem tě chtěla.“

„Visenno...“

„Ne. Teď už nechci.“

Seděli mlčky. Strakatý pták na větvi stromu cítil strach. V černém lese létaly dravé sovy.

„S tím odporem,“ ozval se Korin konečně, „jsi to maličko

přehnal. Přiznávám ale, že ve mně probouzíš něco jako... nepokoj. Nemělas dovolit, abych to pocítil tam na rozcestí. U té mrtvolky, víš?“

„Korine,“ odpověděla čarodějka klidně. „Když jsi u kořárny zabodl vranovi meč do krku, málem jsem pozvracela koňskou hřívou. Jen s námahou jsem se udržela v sedle. Ale přestaňme se nimrat v našich pocitech. Skončeme ten rozhovor, který nikam nevede.“

„Skončeme, Visenno.“

Čarodějka se ještě těsněji zahalila do pláště. Korin přihodil do ohně několik polen.

„Korine?“

„Hm?“

„Potěšilo by mě, kdyby ti přestalo být jedno, kolik zítra zahyne lidí. Lidí i... těch jiných. Spoléhám na tvou pomoc.“

„Pomůžu ti.“

„To ještě není všechno. Jedná se o průsmyk. Musím otevřít cestu přes Klamat.“

Korin ukázal žhavým koncem klacku na ostatní ohniště a kolem nich uložené lidi, kteří spali nebo byli zabráni do tichých rozhovorů. „S naší skvělou armádou se toho nemůžeme bát,“ prohlásil.

„Naše armáda se rozuteče v okamžiku, kdy ji přestanou ovládat kouzla,“ pousmála se Visenna smutně. „A já je přece nebudu nutit proti jejich vůli. Nechci, aby někdo z nich zahynul v boji za cizí věc. A kostěj není jejich věc, je to záležitost Kruhu. Do průsmyku musím sama.“

„Ne, sama nepůjdeš,“ nesouhlasil Korin. „Půjdeme tam spolu. Já, Visenno, jsem už od dětství věděl, kdy mám zdrhnout a kdy je ještě dost času. V tom umění jsem se zdokonaloval celá léta a díky tomu mě ostatní považují za hrdinu. Nemám v úmyslu svůj styl měnit. Nemusíš mě omamovat kouzly. Nejdřív se podíváme, jak ten kostěj vypadá. Mimochodem, co je to, podle tebe, ten kostěj?“

Visenna sklonila hlavu.

„Obávám se,“ zašeptala, „že je to smrt.“

VI.

Lupiči se v jeskyních zaskočit nedali. Nehybní, vzpřímení čekali v sedlech a hleděli na šiky ozbrojených vesničanuů vycházejících z lesa. Vítr jim nadouval pláště, takže připomínali hubené dravé ptáky s roztrepenými pery. Vypadali hrozivě a v lidech vzbuzovali strach.

„Je jich osmnáct,“ spočítal je ve třmenech vztyčený Korin. „Většina na koních, šest pěších. Jeden vůz, Mikulo!“

Kovář rychle přeformoval svůj oddíl. Muži ozbrojení píkami a oštěpy poklekli na okraji křovin, zaryli dřevce tupým koncem do země a hroty naměřili proti nepřátelům. Lučištníci zaujali pozice za stromy. Ostatní ustoupili do houští.

Jeden z jezdců se k nim přiblížil. Zarazil koně, zvedl ruku nad hlavu a něco volal.

„Je to lest,“ zamručel Mikula. „Znám je, psí syny.“

„Uvidíme,“ řekl Korin a seskočil ze sedla. „Pojď.“

Pomalou kráčeli k jezdcí. Po chvíli si Korin všiml, že Visenna jde za nimi.

Jezdec byl bobolak.

„Budu hovořit krátce,“ zavolal ze sedla. V jeho kožešinou zarostlém obličejí mžikala lesklá malá očka. „Jsem vůdce jednotky, kterou vidíte. Devět bobolaků, pět lidí, tři vrani, jeden elf. Zbytek nežije. Došlo mezi námi k hádce. Náš bývalý náčelník, který nás sem přivedl, leží svázaný tamhle v jeskyni. Udělte si s ním, co chcete. My chceme odjet.“

„Tvoje řeč byla dost krátká,“ vyprskl Mikula. „Vy chcete odjet. A my vás chceme rozsekat na kusy. Co ty na to?“

Bobolak vycenil špičaté zuby a napřímil v sedle svou malou postavu.

„Myslíš, že s vámi smlouvám ze strachu z té bandy usmolenců ve slaměných láptích? Prosím, jestli chcete, podřežeme

vás. Je to naše řemeslo, křupane. Vím, co riskujeme. I kdyby nás pár padlo, zbytek se probije. Takový je život.“

„Vůz neprojede,“ procedil Korin skrze zuby. „Takový je život.“

„To už je náš problém.“

„Co je na tom voze?“

Bobolak si odplivl přes pravé rameno:

„Jedna dvacetina toho, co zůstalo v jeskyni. A aby bylo jasno, jestli nám přikážete nechat vůz tady, tak jsme už předem proti. Než abychom odešli bez kořisti, volíme raději boj. No tak, co chcete? Jestli se máme bít, tak hned teď ráno, dříve než začne pražit slunce.“

„Jsi odvážný,“ poznamenal Mikula.

„V mé rodině jsme všichni takoví.“

„Propustíme vás, pokud složíte zbraně.“

Bobolak si znovu odplivl, tentokrát pro změnu přes levé rameno.

„Nic takového,“ zavrčel krátce.

„V tom to je,“ zasmál se Korin, „beze zbraní neznamenate nic.“

„A kým jsi beze zbraně ty?“ zeptal se malý jezdec nevzrušeně. „Králevicem? Přece vidím, co jsi zač. Myslíš, že jsem slepý?“

„Se zbraněmi byste se zítra vrátili,“ řekl Mikula pomalu. „Pro zbytek toho, co zůstalo v jeskyni, jak říkáš. Pro ještě větší kořist.“

Bobolak vycenil zuby:

„To jsme původně zamýšleli, ale po krátké hádce jsme se na to vykašlali.“

„Velice moudré,“ ozvala se najednou Visenna. Vykročila před Korina a stanula před jezdce. „Velice moudré, že jste se na to vykašlali, Kehle.“

Korinovi se zezdálo, že se do nich opět opřel vítr, že zahučel ve skalách a zavanul chladem. Visenna hovořila dál cizím, kovovým hlasem:

„Kdokoli z vás by se sem vrátil, zahyne. Vidím to a předpovídám. Odejděte odtud. Okamžitě. Ihned. Kdo se vrátí, zemře.“

Bobolak Kehl se naklonil a pohlédl z koňského hřbetu na čarodějku. Nebyl mladý, kožešinu už měl skoro šedivou, protkanou bílými prameny chlupů.

„To jsi ty? Mhm, myslel jsem si to. Jsem rád, že... Nezáleží na tom. Řekl jsem, že se sem nevrátíme. Přidali jsme se k Fregenalovi kvůli kořisti. To už skončilo. Teď máme na krku Kruh a všechny osady v okolí. A Fregenal začal blouznit o světovládě. Už ho máme dost – i toho strašidla z průsmyku.“

Škubl uzdou a otočil koně. „Proč to říkám? Odcházíme. Žijte tu ve zdraví.“

Nikdo mu neodpověděl. Bobolak zaváhal, pohlédl k okraji lesa, potom se podíval na nehybný šik svých jezdců. Otočil se v sedle a pohlédl Visenně do očí.

„Byl jsem proti, když Fregenal plánoval tvé zavraždění,“ řekl. „Teď vidím, že jsem měl pravdu. Když ti povím, že kostěj je jistá smrt, půjdeš přesto do průsmyku?“

„Půjdu.“

Kehl se narovnal, křikl na koně a odcválal ke svým. Jezdci po chvíli utvořili kolonu, obklopili vůz a vyjeli na cestu. Mikula už byl u svých, domlouval jim, uklidňoval vousáče z Porogu a další, kteří žíznilí po krvi a pomstě. Korin s Visennou mlčky pozorovali oddíl jezdců, jenž je míjel. Jeli pomalu, hleděli přímo před sebe s okázalým klidem a pohrdáním. Jenom Kehl, když je míjel, zvedl ruku k pozdravu. Se zvláštním výrazem v nelidském obličejí si prohlížel Visennu. Pak prudce popohnal koně, odcválal do čela oddílu a zmizel mezi stromy.

VII.

První tělo leželo hned u vchodu do jeskyně, bylo nepřiroze-

ně zkroucené a vmáčknuté mezi pytle s ovsem a hromadu chrastí. O něco dále se chodba rozdělovala. Tam ležely další dvě mrtvoly, jedna přišla úderem palcátu či kyje takřka o celou hlavu, druhá byla pokryta zaschlou krví z četných ran. Obě patřily lidem.

Visenna si sundala čelenku. Její diadém svítil jasněji než pochodně, jež měly osvětlovat tmavý vnitřek jeskyně. Chodba ústila do velkého sálu. Korin tiše hvízdal skrze zuby.

Pod stěnami stály truhlice, pytle a sudy, válely se tam hromady koňských postrojů, žoky vlny, zbraně, nástroje. Několik truhlic bylo rozbitých a prázdných. Jiné byly plné. Okolo kráčející Korin viděl úlomky jadeitu a matně zelené jaspisy, ale i acháty, opály, chrysoprasy a další kameny, které ani neznal.

Na skalnaté podlaze se povalovaly svazky kožešin bobrů, rysů, lišek, rosomáků. Mezi nimi se tu a tam leskly vytroušené zlaté, stříbrné a měděné mince.

Visenna se ani na okamžik nezastavila, kráčela do dalšího prostoru, značně menší a temnější. Korin šel za ní a smutně se ohlížel po truhlicích.

„Tady jsem,“ ozval se nezřetelný tvar ležící na hromadě šatstva a kožešin na podlaze.

Přistoupili blíž. Svázaný člověk byl malý, lysý a otlý, s obrovskou modřinou přes polovinu tváře.

Visenna se dotkla diadému, chalcedon se na okamžik rozzářil jasným světlem.

„To není třeba,“ řekl svázaný muž. „Znám tě. Jen jsem zapomněl, jak ti říkají. Víím, co máš na čele. Říkám, že to není třeba. Přepadli mě ve spánku, sebrali mi prsten a zloмили hůl. Jsem bezmocný!“

„Změnil ses, Frenegale,“ poznamenala Visenna.

„Visenna,“ zamručel tlouštík. „Už jsem si vzpomněl. Nečekal jsem, že pošlou zrovna tebe. Myslel jsem, že to spíš bude muž, proto jsem poslal Manissu. S mužským by si moje Manissa poradila.“

„Neporadila,“ pochlubil se Korin, rozhlížeje se kolem sebe. „I když musím nebožce přiznat snahu. Dělal, co mohla.“

„Škoda.“

Visenna se rozhlédla po jeskyni, pak jistým krokem zamířila do kouta, špičkou boty obrátila kámen a z jamky pod ním vytáhla hliněný hrneček ovázaný tukem napuštěnou kůží. Rozřízla řemínek svým zlatým nožíkem a vytáhla svitek pergamenu. Frenegal na ni vrhl nevraživý pohled.

„Prosím, prosím,“ řekl zlostí se chvějícím hlasem. „Jaký talent. Blahopřeji. Umiš najít skryté věci. Co ještě dovedeš? Věštit z beraních vnitřností? Léčit nadmuté jalovice?“

Visenna si prohlížela list po listu, svázaného čaroděje si nevsímala.

„Zajímavé,“ řekla po chvíli. „Před jedenácti roky, když tě vyhnali z Kruhu, se ztratily jisté stránky ze Zakázaných knih. Dobře že se našly, a dokonce doplněné komentáři. Tak ty ses odvážil použít Alzurův dvojité kříž? No, no. Nemyslím, že bys zapomněl, jak Alzur dopadl. Několik jeho nestvůr prý ještě běhá po světě. Také ten poslední netvor – vij, který ho zabil, a než utekl do lesů na Zaříči, zpustošil polovinu Mariboru.“

Několik pergamenů schovala do kapsy na rukávu kazajky. Poté rozvinula další.

„Aha,“ promlouvala, vraštic čelo. „Vzorec Dřevokořene, trochu pozměněný. A tady Trojúhelník v trojúhelníku, prostředek k vyvolání série mutací a obrovského nárůstu tělesné hmoty. Copak ti, Fregenale, posloužilo jako výchozí materiál? Co je to? Vypadá jako obyčejný štír. Fregenale, něco tady chybí. Doufám, že víš, o čem mluvím.“

„Jsem rád, že sis toho všimla,“ ušklíbl se čaroděj. „Říkáš obyčejný štír? Až ten obyčejný štír vyleze z průsmyku, celý svět oněmí hrůzou. Na chvíli. Potom začne křičet.“

„Dobrá, dobrá. Kde jsou chybějící zaklínadla?“

„Nikde. Nechtěl jsem, aby se dostala do nepovolanych rukou. Obzvláště do vašich. Vím, že Kruh touží po moci, kterou lze pomocí těch zaklínadel získat, ale nic z toho nebude. Nikdy se vám nepodaří stvořit něco ani z poloviny tak hrozného, jako je můj kostěj.“

„Zdá se, Fregenale, žes dostal po hlavě opravdu silně,“ opáčila Visenna s klidem. „Proto nejsi schopen rozumně uvažovat. Kdo tady hovoří o stvoření? Tvého netvora musíme zlikvidovat, úplně zničit. Jednoduchou reverzí vrátíme spojující zaklínadlo, použijeme zrcadlový efekt. Jistě, spojující zaklínadlo bylo sladěno s tvou holí, takže je bude třeba přeladit na můj chalcedon.“

„Těch ‚bude třeba‘ už zaznělo příliš,“ zavrčel tlouštík. „Můžeš tu sedět třeba celou věčnost, moje přemoudřelá protivnice. Jak jsi přišla na ten směšný nápad, že ti prozradím spojovací zaklínadlo? Nevytáhneš ze mě nic, z živého ani mrtvého. Mám blokádu. Nepouli tak na mě ta svoje kukadla, nebo ti ten tvůj kamínek propálí díru do čela. Dělejte, rozvažte mě, už jsem celý zdřevěnělý.“

„Jestli chceš, tak tě můžu párkrát nakopnout,“ zasmál se Korin. „To ti obnoví krevní oběh. Mám dojem, plešoune, že dost dobře nechápeš, v jakém jsi postavení. Za chvíli sem vpadnou sedláci, které rozběsnily nájezdy té tvojí bandy. Slyšel jsem, že tě chtějí roztrhat čtyřmi koňmi. Viděls někdy, jak se to dělá? Nejdřív se vždycky utrhnou ruce.“

Fregenal natáhl krk, vytřeštil oči a pokusil se Korinovi plivnout na boty, ale v poloze, v níž se nalézal, to bylo nemožné – jen si poslintal bradu.

„Tohle!“ prskal. „Tohle si dělám z tvých vyhrůžek! Neudělají mi nic! Co si to namlouváš, vandráku? Připletl ses k záležitostem, které přerůstají tvoje omezené chápání. Ale zkus se jí alespoň zeptat, proč tu je. Visenno, pouč ho. Zdá se, že tě pokládá za spasitelku zotročených, ušlechtilou bojovnici za práva těch ubožáků. Jenže tady jde o peníze, hlupáku! O velké bohatství!“

Visenna mlčela. Fregenal se narovnal, ohýbal nohy v kole-
nou a vrzal provazy, až se mu podařilo obrátit se na bok.

„Není to snad pravda,“ křičel, „že tě sem Kruh vyslal
proto, abys otevřela zlatý pramen, který vyschl? Kruh měl
značné zisky z těžby jaspisů a jadeitů a vybíral i mýtné od
kupců a karavan výměnou za ochranné amulety, které ale,
jak se ukázalo, na mého kostěje neplatí.“

Visenna se neozvala. Nedívala se na svázaného muže, hle-
děla na Korina.

„Aha!“ zvolal čaroděj. „Mlčíš, nezapíráš! Takže je to už
běžně známo. Starší a zkušení o tom věděli už dávno, jenom
takové usmrkance jako jsi ty udržovali v přesvědčení, že
Kruh je stvořen k boji se Zlem. Nedivím se, že pravda vyšla
najevo. Svět se mění, lidé si pomalu začínají uvědomovat,
že se mohou obejít bez kouzel a čarodějů. Ani se nenadějete
a budete bez práce, budete muset vyžít z toho, co jste si
stačili nakrást. Proto takové úsilí o zachování vašich příjmů.
Takže mě hned rozvažte. Nezabijete mě ani neodsoudíte
k smrti, protože by Kruh utrpěl další ztrátu. A to by vám
nedaroval, to je jasné.“

„Nic není jasné,“ řekla Visenna chladně a založila si ruce
na prsou. „Víš, Fregenale, takoví usmrkanci jako já nevěnují
přehnanou pozornost dočasnému prospěchu. Co je mi po
tom, jestli Kruh ztratí, získá, nebo jestli bude rozpuštěn.
Vždycky se nějak užívám léčením nadmutých jalovic ane-
bo impotence takových starých prašivců, jako jsi ty. Ale to
je jedno. Důležitější je to, že chceš žít, Fregenale, a proto
meleš pantem. Každý chce žít. Proto mi hned teď a tady
prozradíš vázací zaklínadlo. Potom mi pomůžes najít toho
kostěje a zničit ho. Pokud ne... Nu, co se dá dělat, zajdu se
projít do lesa. V Kruhu ohlásím, že jsem nedokázala zadržet
rozzuřené sedláky.“

„Vždycky jsi byla cynická,“ zaskřípal zuby čaroděj. „Už
tenkrát v Mayenně. Zvláště ve vztazích s muži. Bylo ti sotva
čtrnáct let a už tehdy se hodně vyprávělo o tvých...“

„Přestaň, Fregenale,“ přerušila ho. „Tvoje řeči na mě nedělají žádný dojem. A na něho také ne. Není můj mile- nec. Řekni jen, že souhlasíš, a skončujeme s tou zábavou. Protože ty přece souhlasíš.“

Fregenal zakoulel bělmem očí a odvrátil hlavu.

„Jasně že ano,“ zachrčel. „Pokládáš mě snad za idiota? Každý chce přece žít.“

VIII.

Fregenal se zastavil a hřbetem ruky si otřel zpoceně čelo:

„Tam za tou skálou začíná soutěska. Na starých mapách je označena jako Dur-tan-Orit – Myší díra. Je to brána Klamatu. Tady musíme zanechat naše koně. Koňmo nemáme nejmenší šanci, že bychom se k němu přiblížili nepozorovaně.“

„Mikulo,“ řekla Visenna, sesedajíc z koně, „počkáte tady do večera, ne déle. Pokud se nevrátíme, ať vás ani nenapadne jít do průsmyku. Vraťte se domů. Je ti to jasné?“

Kovář přikývl. Zůstali s ním už jen čtyři vesničané. Ti nejodvážnější. Zbytek oddílu se cestou vytratil jako sních v květnu.

„Jasně, paní,“ zabručel a změřil si kosým pohledem Fregenala. „Nechápu však, proč věříš tomu darebákovi. Podle mě měli chlapi pravdu. Měli jsme mu useknout hlavu. Jen se podívejte na ta jeho prasečí očka, na ten zrádný ksicht.“

Visenna mlčela. Zacláněla si rukou oči a dívala se na hory, na úzký vstup do soutěsky.

„Veď nás, Fregenale,“ přikázal Korin a popotáhl si opasek. Vyrazili.

Po půlhodině pochodu uviděli první vůz. Převrácený a rozbitý. Za ním druhý se zlomeným kolem. Kostry koní. Kostru člověka. Druhou. Třetí. Čtvrtou. Hromadu polámaných, rozdrčených kostí.

„Ty zkurvysynu,“ řekl Korin tiše, dívaje se na lebku,

jejímiž očními důlky prorůstaly stvoly kopřiv. „To jsou kupci, že? Nevím, co mi zabrání, abych...“

„Na něčem jsme se dohodli,“ přerušil ho Fregenal kvapně. „Dohodli jsme se. Řekl jsem vám všechno, Visenno. Pomáhám vám. Vedu vás. Dohodli jsme se!“

Korin si odplivl. Pobledlá Visenna na něj pohlédla, pak se otočila na čaroděje.

„Dohodli jsme se,“ potvrdila. „Pomůžeš mi ho najít a zničit, potom půjdeš svou cestou. Tvoje smrt by těm, kdož zde leží, život nevrátila.“

„Zničit, zničit, zničit... Visenno, znovu tě varuji a znovu opakuji: uveď ho do letargie, paralyzuj ho, znáš zakletí. Ale nenič ho. Má nesmírnou cenu. Vždycky ho můžeš...“

„Přestaň, Fregenale. Už jsme o tom hovořili. Veď nás!“

Pokračovali dál, opatrně stoupali kolem koster.

„Visenno,“ zašeptal Fregenal po chvíli. „Uvědomuješ si to riziko? Je to vážná věc. Víš, se Zrcadlovým efektem to bývá všelijak. Jestli se inverze nepodaří, je po nás veta. Viděl jsem, co dokáže.“

Visenna se zastavila.

„Nevytácej se,“ řekla. „Za koho mne považuješ? Inverze se podaří, pokud...“

„Pokud jsi nás neoklamal,“ vpadl jim rozzlobeným hlasem do hovoru Korin. „A pokud jsi nás obelhal... Tak tys viděl, co ta tvoje zrůda dokáže. Víš ty ale, co dokážu já? Znam takové seknutí, po kterém zasaženému zůstane jedna líc a půlka čelisti. Může to přežít, jenže si pak už, mimo jiné, nezahraje na flétnu.“

„Visenno, uklidni toho zabijáka,“ vykotal pobledlý Fregenal. „Vysvětli mu, že jsem tě nemohl oklamat, že bys to vycítila...“

„Nežvaň tolik, Fregenale. Veď nás.“

Spatřili další vozy. A další kosti. V trávě se bělala žebra, vzhůru trčící hnáty, strašidelně rozšklebené lebky. Korin mlčel a tiskl jílec meče ve zpoceně dlani.

„Dávejte pozor,“ zašeptal Fregenal. „Jsme už blízko. Našlapujte tiše.“

„Na jakou vzdálenost zjistíš naši přítomnost? Fregenale, mluvím s tebou!“

„Dám ti znamení.“

Kráčeli dál, rozhlíželi se po strmých stěnách soutěsky, porostlých plazivými křovinami, zbrázděných průrvami a lemovaných suťovisky.

„Visenno! Už ho cítíš?“

„Ano. Ale nejasně. Jak jsme daleko, Fregenale?“

„Dám ti znamení. Škoda, že ti nemohu pomoci. Bez hole a prstenu nemohu dělat nic. Jsem bezmocný. Jedině, kdybych...“

„Kdybys co?“

„Tohle!“

S rychlostí, jakou by od takového tlustocha nikdo nečekal, zvedl ze země špičatý kámen a udeřil jím Visennu do hlavy. Čarodějka klesla bez hlesu obličejem k zemi. Korin se rozmáchl taseným mečem, ale čaroděj byl nečekaně hbitý. Padl na všechny čtyři, vyhnul se čepeli, překulil se pod Korinovým nohama a kamenem, který nepustil z ruky, ho udeřil do kolena. Korin zařval, upadl, bolestí zalapal po dechu a pak se mu vlna mrákot přelila z útroby do hrdla. Fregenal se vymrštil jako kočka a rozehnal se k dalšímu úderu.

Pták se strakatým peřím spadl z oblohy jako blesk a otřel se o čarodějův obličej. Fregenal uskočil, zamával rukama a upustil kámen. Korin se opřel o loket, sekl mečem a jen o chlup minul tlustochovo stehno. Čaroděj se otočil a prchal zpátky do Myší díry, křičel a chechtal se. Korin se pokusil vstát a pronásledovat ho, ale když se postavil, zatmělo se mu před očima. Opět upadl a alespoň zahrnul utíkajícího zrádce přívalem sprostých nadávek.

Fregenal se v bezpečné vzdálenosti zastavil a otočil.

„Tý nepodařená vědmo!“ zahulákal. „Tý zrzavá flundro!“

Chtělaš přehytračit Fregenala? Milostivě mu darovat život? Myslela sis, že se budu klidně dívat, jak ho zabíjíš?“

Nepřestáváje nadávat, hnětl si Korin koleno, aby utišil tepající bolest. Visenna ležela stále nehybně na zemi.

„Už jde!“ vykřikl Fregenal. „Dívejte se! Kochejte se tím pohledem, protože už za chvíli vám můj kostěj vymáčkne oči z důlků! Už jde!“

Korin se ohlédl. Přibližně sto kroků od něj se zpoza skalního útesu vysunuly uzlovité klouby křivých pavoučích nohou. Po chvíli s rachotem přešel přes hromadu kamení jako mísa plochý trup, nejméně deset loktů široký, rezavě hnědý, kostřbatý, pokrytý špičatými trny. Čtyři páry nohou postupovaly pravidelně, vláčejíce mísovitý trup po sutí. Pátý, přední pár končetin byl nepřírozeně dlouhý a ozbrojený mohutnými račimi klepety, ježícími se řadami ostrých trnů a bodců.

To je sen, proletělo Korinovi hlavou. Jenom zlý sen. Měl bych se probudit a začít křičet. Probudit se. Křičet, křičet, křičet.

Nedbaje na bolavé koleno, vrhl se k Visenně a zacloumal její bezvládnou paží. Vlasy měla prosáklé krví, jež jí stékala po šíji.

„Visenno...“ zasípal strachem přiškrceným hrdlem. „Visenno...“

Fregenal se nepřičetně rozchechtal. Ozvěna rachotila mezi stěnami soutěsky. Přehlušila i kroky kováře Mikuly, který přiběhl příkrčený, se sekerou v hrsti. Fregenal si ho všiml, jenže už bylo pozdě. Sekera jej zasáhla do kříže těsně nad pánví a zařala se až po topůrko. Zraněný zařval bolestí, upadl, vyrval topůrko z kovářových rukou. Mikula ležícího muže přišlápl, vytrhl svou zbraň a znovu se rozehnal. Černokněžníková hlava se skutálela ze svahu a zůstala stát, teprve když se čelem opřela o jednu z lebek ležící pod koly rozbitého povozu.

Korin kulhal, klopytal o kameny a vlekl bezvládnou, ocha-

blou Visennu po zemi. Mikula k nim přispěchal, popadl dívku, bez námahy si ji přehodil přes rameno a utíkal pryč. Korin, přestože zbaven břemene, ho nemohl dohonit. Pohlédl přes rameno. Kostěj se sunul za ním, skřípal klouby, napřaženými klepety škrábal o balvany a vytrhával řídkou trávu.

„Mikulo!“ zavyl Korin zoufale.

Kovář se ohlédl, položil Visennu na zem, vrátil se ke kulhajícímu muži, podepřel ho a prchali oba společně. Kostěj zrychlil, vysoko nadzvedáváje kostnaté nohy.

„S tím si neporadíme,“ zasípal Mikula, ohlížeje se přes rameno. „Neutečeme...“

Přiběhli k Visenně ležící nehybně na zádech.

„Vykrvácí!“ zvolal Mikula.

Korin si na něco vzpomněl. Strhl z Visennina opasku váček, vysypal jeho obsah a nevšímaje si jiných předmětů, sebral rudohnědý kámen s vyrytými runami, rozhrnul rusé, krví zmáčené vlasy a přitiskl hematit na ránu. Krev ihned přestala téci.

„Korine!“ vykřikl Mikula.

Kostěj už byl blízko. Široce roztáhl přední končetiny, zubatá klepeta se rozevřela. Mikula uviděl na stopkách se pohybující netvorovy oči a pod nimi skřípající srpovité čelisti. Postupující kostěj rytmicky syčel:

„Tss, tss, tss...“

„Korine!“

Korin nevnímal, něco šeptal a nesundával hematit z rány. Mikula k němu přiskočil, popadl ho za rameno, odtrhl ho od Visenny a ženu si opět zvedl na rameno. Prchali. Kostěj ani na chvíli nepřestával syčet. Zvedl klepeta, zaskřípal chitinovým břichem o skálu a valil se za nimi. Mikula si uvědomil, že nemají žádnou naději.

Směrem od Mysí díry se krkolomným cvalem přihnal jezdec v kožené kazajce a kápi ze železných kroužků, se širokým mečem nad hlavou. V chlupatém obličejí mu planula malá očka a blýskaly se špičaté zuby.

Kehl se s válečným pokřikem vrhl na kostěje. Než však na netvora dosáhl, ostnatá klepeta se sevřela a uchopila koně do strašlivých kleští. Bobolak vyletěl ze sedla a převalil se po zemi.

Kostěj bez viditelné námahy zvedl v kleštích koně a narazil ho na ostrý trn, který mu vpředu trčel z trupu. Srpovité čelisti se sevřely, zvířecí krev vytryskla na kameny, z rozpáraného břicha vyhřezly horké vnitřnosti.

Mikula přiskočil, pomohl bobolakovi vstát, ten ho ale odstrčil, tasil meč, vykřikl tak, že přehlušil smrtelné ržání koně, a skočil na kostěje. S opičí mrštností se překulil pod netvorovým tvrdým břichem a ze všech sil bodl přímo do stopkovitého oka. Kostěj zasyčel, pustil koně, roztáhl končetiny do stran, zavadil o Kehla ostrými trny, porazil ho na zem a odhodil stranou. Kehl dopadl na kamení a upustil meč. Kostěj se otočil, sáhl po něm klepetem a chytil ho.

Bobolakova malá postavička se vznesla do vzduchu.

Mikula zuřivě vykřikl, dvěma skoky dostihl netvora, rozmáchl se a udeřil sekerou do chitinového krunýře. Korin opustil Visennu, bez rozmýšlení přiskočil z druhé strany a zabodl obouruč držený meč do mezery mezi krunýřem a klepetem. Hrudí nalehl na rukojeť a zarazil čepel až po záštitu. Mikula hekl a udeřil znovu, krunýř praskl a zpod něj vytryskla páchnoucí zelená tekutina. Kostěj pustil bobolaka a se syčením napřáhl klepeta. Korin se zapřel nohama do země a škulbl jílcem meče, ale marně.

„Mikulo!“ vykřikl. „Prchej!“

Oba se dali na útěk, chytře se rozutekli do dvou různých stran. Kostěj zaváhal, zaskřípal břichem o skálu a vrhl se přímo před sebe, rovnou na Visennu, která se s hlavou schýlenou mezi rameny snažila postavit. Těsně nad ní visel ve vzduchu pták se strakatým peřím, mával křídly a křičel, vřeštěl, skřehotal...

Kostěj se blížil.

Oba, Korin i Mikula, skočili současně a zahradili netvorovi cestu.

„Visenno!“

„Paní!“

Kostěj se nezastavil a roztáhl klepeta.

„Běžte stranou!“ vykřikla klečící Visenna a napřáhla ruce.
„Korine! Uхни!“

Oba muži uskočili ke skalním stěnám.

„*Henenaa fireaoth kerelanth!*“ zakřičela čarodějka pronikavě s rukama nataženýma proti kostějovi. Mikula si všiml, jak se od ní k netvorovi sune cosi neviditelného. Tráva se ohýbala k zemi a drobné kamínky odletovaly na strany, jako by byly rozmetávány vahou obrovské, velkou rychlostí se valící koule. Z Visenniny ruky vytryskl oslnivě zářící paprsek, zasáhl kostěje a rozlil se po jeho pancíři v síti ohnivých jazyků. Vzduch se zachvěl ohlušujícím rachotem. Kostěj vybuchl. Vytryskla fontána zelené krve. Chitinové úlomky končetin, vnitřnosti, všechno vyletělo vzhůru, rozletělo se to do okolí, dopadlo na skály, zašelestilo v křovinách. Mikula se přikrčil a oběma rukama si zakryl hlavu.

Nastalo ticho. Na místě, kde před chvílí stál netvor, se černal a kouřil okrouhlý kráter potřísněný zelenou tekutinou, posetý odpornými, obtížně rozeznatelnými kusy těla.

Korin si otřel z obličeje zelenou krev a pomohl Visenně na nohy. Celá se chvěla.

Mikula se sklonil nad Kehlem. Bobolak měl otevřené oči. Jeho hrubá kazajka z koňské kůže byla roztrhána na cáry, pod nimiž bylo vidět, co mu zbylo z paže a z ramene. Kovář chtěl něco říci, nebyl toho ale schopen. Pak k nim přistoupil Korin podpírající Visennu. Bobolak k nim otočil hlavu. Korin pohlédl na jeho poranění a s námahou polkl.

„To jsi ty, králevici,“ pronesl Kehl tiše, ale klidně a zřetelně. „Měls pravdu... Beze zbraně neznamenám nic. A bez ruky? Hovno, co?“

Výraz bobolakových očí Korina překvapil víc než pohled

na jeho polámané, z hrozných ran trčící kosti. To, že malý bojovník stále ještě žil, bylo neuvěřitelné.

„Visenno,“ zašeptal Korin s prosebným pohledem upřeným na čarodějku.

„S tím si neporadím, Korine,“ řekla Visenna smutně. „Ten organismus, to tělo, životní pochody... Všechna pravidla, která je řídí, jsou tak odlišná od lidských... Mikulo, nedotýkej se ho...“

„Vrátil ses, bobolaku,“ zašeptal Mikula. „Proč?“

„Protože pravidla, která mne řídí, jsou odlišná... od lidských,“ odvětil Kehl s pýchou v hlase, leč s nesmírným úsilím. Z úst mu vytékal pramínek krve, jenž poskvřňoval šedivou kožešinu. Otočil hlavu a pohlédl Visenně do očí:

„No, zrzavá vědmo! Splnila se tvá předpověď... Teď mi pomoz!“

„Ne!“ vykřikla Visenna.

„Ale ano,“ řekl Kehl. „Musí to být. Už je čas.“

„Visenno,“ vydechl Korin s užaslým výrazem v obličejí. „Snad ho nechceš...“

„Běžte pryč!“ vyhrkla čarodějka, zadržujíc pláč. „Běžte! Oba!“

Mikula, dívaje se stranou, zatahal Korina za ruku. Korin se poddal. Ještě zahlédl, jak Visenna kleká nad bobolakem, jemně ho hladí po čele a dotýká se jeho skrání. Kehl se zachvěl, otrásl, napjal a znehybněl. Visenna plakala.

IX.

Strakatý pták sedící Visenně na rameni naklonil plochou hlavičku a upřel na čarodějku kulaté oko. Kůň kráčel vyjetou cestou, obloha byla modrá a čistá. „Tuuit tuiit trk,“ zacvrlikal strakatý pták.

„Možná,“ souhlasila Visenna. „Ale nejde to. Nepochopils mě. Nehněvám se. Jen je mi líto, že jsem se o tom všem dověděla teprve od Fregenala, a ne od tebe, opravdu. Ale

znám tě přece tolik let a vím, že nejsi mluvka. Myslím, že kdybych se tě zeptala dříve, odpověděl bys mi.“

„Trk, tuuuik?“

„Jistěže. Už dávno. Jenže sám víš, jak to u nás chodí. Samé veliké tajemství, všechno je přísně tajné. A zbytek je jen otázka velikosti. Já také neodmítám odměnu za léčení, když mi ji někdo dává a když vím, že to není žádný nuzák. Věřím, že za jistý druh služeb žádá Kruh vysoké odměny. A právem. Všechno je čím dál dražší a žít se musí. Ne, o to nejde.“

„Twwiiiiit,“ přešlápl pták z nožky na nožku. „Korriiin.“

„Jsi bystrý,“ usmála se Visenna trpce a otočila hlavu k ptákovi, přičemž mu dovolila, aby se zobákem lehce dotkl její tváře. „Právě to mě zlobí. Viděla jsem, jak na mě hleděl. Nestačí, že je to vědma, myslel si určitě, ale k tomu i hamizná, chtivá a vypočítavá lhářka.“

„Tuwiit trk trk trk tuuuuut?“

Visenna odvrátila hlavu.

„No, tak zlé to zase není,“ zamumlala, mhouříc oči. „Jak víš, nejsem dívka, která jen tak lehce ztrácí hlavu. I když musím přiznat... Že se již příliš dlouho toulám sama po... Ale po tom ti nic není. Starej se o svůj zobák.“

Pták mlčel a čechral si pírka. Les se přibližoval, viděla cestu, která se ztrácela v houští pod portálem větví.

„Poslyš,“ ozvala se Visenna po chvíli. „Jak to podle tebe může vypadat v budoucnosti? Je opravdu možné, že by nás lidé přestali potřebovat? Třebas jen v takové prosté věci, jako je léčení. Nějaký pokrok je vidět. Vezmi si například bylinkářství. Můžeš si ale představit, že si jednou poradí třeba s takovým záškrtem? S horečkou omladnic? S tetanem?“

„Twiik, twiit.“

„No řekni. Teoreticky to možné je asi tak, jako je možné, že se náš kuň za chvíli zapojí do rozhovoru. A že řekne něco moudrého. A co rakovina? Poradí si s rakovinou? Bez magie?“

„Trrrk!“

„Taky si myslím.“

Visenna projela lesem vonícím vlhkem a chladem. Přebrodila mělký potok. Vystoupila na kopec, potom sjela dolů vřesem, který koni sahal až ke třmenům, pak opět našla písčnou, trávou zarostlou cestu. Zнала ji, jela tudy před třemi dny. Jen opačným směrem.

„Mám dojem,“ ozvala se znovu, „že bychom se měli trochu změnit. Stárneme, silně a příliš nekriticky trváme na tradicích. Jen co se vrátím...“

„Twiit,“ přerušil ji pták se strakatým perím.

„Cože?“

„Twiit.“

„Co tím chceš říct? Proč ne?“

„Trrrk.“

„Jaký nápis? Na jakém sloupu?“

Pták zamával křídly, odrazil se od jejího ramene a odletěl. Ztratil se mezi listím.

Korin seděl, zády se opíral o kůl na rozcestí a prohlížel si ji s vyzývavým úsměvem. Visenna seskočila z koně a přistoupila k němu.

Cítila, že se proti své vůli také usmívá. Co víc, uvědomila si, že její úsměv nevypadá zrovna nejchytřeji.

„Visenno!“ zvolal Korin. „Přiznej se, neovládáš mě náhodou svými kouzly? Cítím totiž z našeho setkání obrovskou radost, dokonce až nepřírozenou radost. Tfu, tfu, tfu, proklatě. To musí být kouzla. Určitě.“

„Čekal jsi na mě?“

„Jsi neobyčejně důvtipná. Vidíš, ráno jsem se probudil a zjistil, žeš odjela. Jak milé z tvé strany, pomyslel jsem si, žeš mě nebudila kvůli takové maličkosti, jako je prachobyčejné rozloučení, bez něhož se lze obejít. Kdo se koneckonců v našich časech loučí anebo vítá, vždyť to není nic než přežitek a výstřednost, není-liž pravda? Otočil jsem se na druhý bok a spal dál. Teprve po snídani jsem si připomněl,

že jsem ti chtěl říct něco důležitého. Nasedl jsem tedy na ukořistěného koně a jel zkratkou.“

„A co mi chceš říci?“ otázala se Visenna a přistoupila blíž. Sklonila hlavu, aby pohlédla do modrých očí, které minulé noci viděla ve snu.

Korin vycenil zuby v širokém úsměvu.

„To je ožehavá záležitost,“ řekl. „Nedá se odbýt několika slovy. Vyžaduje podrobnější vysvětlení. Nevím, zdali to stihnu do soumraku.“

„Tak začni.“

„V tom je ta potíž. Nevím jak.“

„Panu Korinovi se nedostává slov,“ zakroutila s úsměvem hlavou Visenna. „Neslýchaná věc. Tedy začni od začátku.“

„To není špatný nápad,“ předstíral Korin vážnost. „Víš, Visenno, uplynul už drahý kus času od doby, kdy jsem se začal toulat sám...“

„...po lesích a cestách,“ dokončila žena, objímajíc ho kolem krku.

Pták se strakatým peřím, který seděl vysoko na větvi stromu, zamával křídly, roztáhl je a zaklonil hlavu. „Trrrk twiiit twiiit,“ zacvrlikal.

Visenna odtrhla svá ústa od Korinových rtů a pohlédla na ptáka. Mrkla na něho.

„Měls pravdu,“ odpověděla. „Tohle je skutečně cesta, z níž není návratu. Leť a řekni jim...“

Chvilí váhala a pak mávla rukou: „Nic jim neříkej...“

HLAS ROZUMU 1

Přišla za ním k ránu.

Vešla opatrně, tiše našlapujíc, plula komnatou jako přízrak, jako zjevení, a jediný zvuk, jenž doprovázel její pohyby, bylo šustění košile otírající se o její nahou pokožku. Ale i tento slaboučkový, sotva slyšitelný šelest zaklínače probudil, nebo spíše jen zpola probral z polospánku, v němž se monotónně kolébal jako v bezedné tůni, vznášeje se někde mezi dnem a hladinou klidného moře mezi lehce se vlnícími pruhy chaluh.

Nepohnul se, ani se nezachvěl. Dívka připlula blíž, shodila ze sebe košili a pomalu, váhavě opřela koleno o okraj jeho lože. Sledoval ji zpod spuštěných řas, nedával najevo, že nespí. Dívka opatrně vylezla na postel, na něho, a objala ho nohama. Opřená o napjaté paže ho pošimrala v obličejí vlasy vonícími heřmánkem. Odhodlaně a jako by nedočkavě se sklonila a dotkla se hrotem prsu jeho víčka, tváře, úst. Usmál se a uchopil ji za ramena, velmi pomalu, opatrně, jemně. Vzpřímila se, unikajíc jeho prstům, světlá, bělostná, splývající svým jasem s mlhovou září svítání. Pohnul se, avšak ona mu nesmlouvavým tlakem obou rukou zabránila

změnit polohu a lehkými, ale rozhodnými pohyby beder se domáhala odpovědi.

Odpověděl. Už neuhýbala před jeho dlaněmi, zaklonila hlavu, potřásla vlasy. Její pleť byla chladná a obdivuhodně hebká. Oči, které spatřil, když přiblížila svou tvář k jeho obličejí, byly veliké a tmavé jako oči rusalky.

Kolébán utonul v heřmánkovém moři, které se rozbouřilo a zašumělo, odnášejíc klid.

ZAKLÍNAČ

I.

Potom se říkalo, že ten člověk přišel od severu, Provaznickou branou. Šel pěšky, osedlaného koně vedl za uzdu. Bylo pozdní odpoledne, krámky provazníků a klempířů byly už zavřeny a ulička zela prázdnotou. Ačkoliv bylo teplo, měl ten člověk přes ramena přehozen černý plášť. Byl nápadný.

Zastavil se před hospodou „Starý Narakort“, chvilku stál a naslouchal hučení hlasů. Hospoda byla, jako ostatně vždy o tom čase, plná hostů. Do „Starého Narakortu“ ale cizinec nevstoupil. Vedl koně dál, dolů uličkou. Stála tam druhá, menší krčma, které se říkalo „U lišky“. Tam bylo poloprázdno. Krčma neslula dobrou pověstí.

Krčmář zvedl hlavu od bečky kvašených okurek a změřil si hosta pohledem. Cizinec, stále ještě v plášti, stál před šenkýřem bez hnutí a mlčel.

„Přeješ si?“

„Pivo,“ odpověděl příchozí. Neměl zrovna nejpříjemnější hlas.

Krčmář si otřel ruce o zástěru a naplnil otrískaný hliněný korbel.

Neznámý nebyl starý, avšak vlasy měl už dočista bílé. Pod pláštěm měl odřenu koženou kazajku se šněrovadly pod krkem a na pažích. Když plášť odložil, všichni viděli, že mu na řemeni na zádech visí meč. Na tom by nebylo nic zvláštního, ve Wyzimě nosil v těch časech zbraň každý, nikdo si ale nevěšel meč na záda jako luk či toulec.

Neznámý si nepřisedl k nepočetným hostům u stolu, zůstal stát u šenku a upíral na krčmáře své pronikavé oči. Napil se.

„Hledám nocleh.“

„Nemám,“ zabručel krčmář s pohledem upřeným na hostovy zaprášené a špinavé boty. „Zeptej se ve ‚Starém Narakortu‘.“

„Raději bych zůstal tady.“

„Nemám,“ rozpoznal krčmář konečně jeho přízvuk. Návštěvník byl Riv.

„Zaplatím,“ pronesl cizinec tiše a jakoby nejistě.

A tím právě začal ten hrozný příběh. Poďobaný dlouhán, který z cizince od jeho příchodu ani na okamžik nespustil oči, vstal a přistoupil k šenku. Dvojka jeho kumpánů se postavila ne více než dva kroky za něj.

„Není tu místo, šmejde. Rivskej vandráku,“ zachrčel poďobanec. „Takový, jako seš ty, ve Wyzimě nepotřebujem. Todle je slušný město!“

Neznámý sebral svůj korbel a ustoupil. Pohlédl na krčmáře, ale ten se jeho pohledu vyhnul. Bránit Riva, to by ho ani nenapadlo. Konečně, kdo ve Wyzimě by měl rád Rivy?

„Každej Riv je zloděj a srab,“ pokračoval poďobanec páchnoucí pivem, česnekem a nenávistí. „Slyšíš, posero?“

„Neslyší. Asi má nasraný v uších,“ řekl jeden z těch vzadu a druhý se zachechtal.

„Zaplať a vypadni!“ zařval poďobanec.

Teprve teď se na něho cizinec podíval:

„Nejdřív dopiju pivo.“

„My ti pomůžem,“ zasyčel dlouhán. Vyrázil Rivovi korbel z ruky a uchopil ho zároveň za rameno a za řemen vedený šikmo přes jeho hrud'. Jeden z dlouhánových přátel zvedl pěst. Cizinec se zatočil a poďobanec se zapotácel. Zasvištěl tasený meč, čepel se zaleskla ve světle kahanců. Zmatek a křik. Někdo ze zbývajících hostů se vrhl ke dveřím. Zarachotily židle, hliněné nádoby hluše křáplu na podlahu. Krčmář s rozechvělými rty hleděl na poďobancovu hrozně rozbitou tvář. Dlouhán s prsty zaklesnutými o hranu výčepu zvolna klouzal dolů a mizel z očí, jako by tonul. Druzí dva leželi na podlaze. Jeden bez pohybu, druhý se svíjel v rychle se zvětšující tmavé louži. Vzduchem vibroval mučivě vysoký ženský vrískot. Krčmář se otrásl, nabral dech a začal zvracet. Neznámý ustoupil ke zdi. Stál tam příkrčený, napjatý a ve střehu. Oběma rukama držel meč, jehož čepel zvolna kroužila vzduchem. Nikdo se ani nepohnul. Na tvářích hostů se usadila hrůza, znehybnila jejich paže a ucpala jejich hrdla jako studené bláto.

Do krčmy vpadli s řinčením zbraní tři biřici. Museli být někde nablízku. V rukou měli jenom kůží opletené hole, ale když spatřili mrtvolu, okamžitě tasili meče. Riv se přitiskl ke stěně a levou rukou vytáhl z holínky dýku.

„Odhoď to!“ zařval jeden z biřiců nejistým hlasem. „Odhoď to, lumpo! Půjdeš s námi!“

Druhý strážník odkopl stůl, který mu bránil dostat se k Rivovi ze strany.

„Utíkej pro chlapy, Tresko!“ houkl na třetího, který zůstal stát u dveří.

„Není třeba,“ prohlásil neznámý a nechal meč klesnout. „Půjdu sám.“

„Půjdeš, pse, ale na provaze!“ odpověděl mu ten nejistý. „Odhoď meč, nebo ti rozseknu palici!“

Riv se narovnal. Rychle vsunul čepel pod levou paži a pravou rukou pozvednutou proti biřicům načrtl ve vzdu-